

Ministerie VWS
Aan de minister

Arthur van Schendelstraat 650
Postbus 2085
3500 GB Utrecht

Tel. (030) 820 15 00
info@psynip.nl
www.psynip.nl

Utrecht, 22 januari 2018
Ref.: 1801-004
Betreft: Internetconsultatie Woonplaatsbeginsel Jeugdwet

Geachte minister,

Vanuit het NIP, Nederlands Instituut van Psychologen, willen wij graag een reactie geven op het voorgenomen wetsvoorstel ter vereenvoudiging van het woonplaatsbeginsel. Allereerst gaan we in op de vraag die gesteld wordt in de internetconsultatie. Daarbij vragen we aandacht voor de (berekening van de) regeldrukeffecten, de gevolgen voor de privacy van cliënten en de effecten en rechtsgevolgen van de voorstellen voor aanbieders.

Lagere administratieve lasten

Op uw vraag wat wij vinden van het wetsvoorstel en de gemaakte keuzes om het huidige woonplaatsbeginsel te vereenvoudigen kunnen we deels positief reageren. Met deze wijziging wordt beoogd dat de administratieve lasten lager worden. Dat wordt volgens ons met dit nieuwe voorstel deels gerealiseerd op het moment dat het nieuwe model is ingevoerd. Het NIP verwacht echter dat ook als het nieuwe woonplaatsbeginsel is ingevoerd er vraagstukken zullen blijven die de administratieve lasten niet zullen verlagen. Immers hoe kom je er als aanbieder bij aanvang van de jeugdhulp achter in welke gemeente een jongere in het BRP staat? Dit kan o.a. spelen bij een verwijzing door een medisch specialist, huisarts of jeugdarts. De zorgaanbieder zal een zorgtoewijzing moeten krijgen van een gemeente en dus moeten weten in welke gemeente de jongere woonplaats heeft. Tegelijkertijd heeft een jeugdhulpaanbieder geen toegang tot het BRP. En de feitelijke woonplaats/adres hoeft niet altijd overeen te komen met het BRP-adres.

Toch zijn we voor de aansluiting van het woonplaatsbeginsel bij de BRP omdat de woonplaats van de jongere waarschijnlijk minder wijzigt en omdat het gemeenten dwingt om hun data actueel en dus kloppend te maken/houden. Immers het is de gemeente die in actie moet komen op grond van de Wet basisregistratie persoonsgegevens als gegevens in de BRP niet kloppen. Gemeenten moeten dat op grond van die wet toch al zonodig ambtshalve doen.

Effecten van de continuïteit van zorg voor de client o.a. privacy

Voor de ambulante hulp is geregeld in art 2.7.a dat *bij verhuizing van een gezin/jeugdige naar een andere gemeente tijdens de jeugdhulpverlening de ontvangende gemeente –indien gewenst – deze jeugdhulp zonder nadere indicering, en bij de huidige hulpverlener zal overnemen en de kosten daarvan zal vergoeden.*

Het NIP steunt in principe iedere maatregel die ertoe bijdraagt dat ambulante jeugdhulp zo veel mogelijk kan worden gecontinueerd bij verhuizing naar een andere gemeente zonder grote administratieve gevolgen voor de client. Voor clients moet wel helder zijn op welke wijze ze kenbaar kunnen maken dat gekozen wordt voor continuering van de hulp bij dezelfde aanbieder. Onduidelijk is welke gegevens van de client overgaan naar de ontvangende gemeente die betalingsplichtig wordt voor ambulante hulp. Vanuit het oogpunt van privacy en het vertrouwen dat de burger in de gemeente moet kunnen hebben dat zorgvuldig met zijn gegevens wordt omgegaan, is het van belang daar in de toelichting helderheid over te geven.

Effecten voor de zorgaanbieder

Wat artikel 2.7.a betekent voor de aanbieder is niet duidelijk. Ons inziens dient in de wetgeving opgenomen te worden dat de hulpaanbieder geïnformeerd wordt als er sprake is van een overgang van verantwoordelijkheid tot bekostiging van de jeugdhulp zodat hij weet bij welke gemeente hij kan factureren.

Wij gaan er vanuit dat bij overgang van de verantwoordelijkheid van de gemeente van vertrek naar de ontvangende gemeente alle contractuele verplichtingen tussen de oorspronkelijke woongemeente en de zorgaanbieder overgaan naar de ontvangende gemeente. Het is van belang daar ook in de toelichting helderheid over te scheppen nu niet iedere gemeente eenzelfde wijze van contracteren, tariefiering, verantwoording etc. kent.

Een extra complicerende factor kan zijn dat de client wel voortzetting wil bij de oorspronkelijke aanbieder van ambulante zorg, maar dat de aanbieder om logistieke redenen niet in staat is om die hulp thuisnabij te leveren terwijl dat wel passend is bij de hulpvraag. In dat geval maakt de client aanspraak op voorzetting, maar zal toch een nieuwe aanbieder gevonden moeten worden met waarschijnlijk een vertaling naar nieuwe producten etc.. Hoe ziet de regering dit voor zich?

De meeste eenvoudige werkwijze, in die gevallen waarin voortzetting bij de oorspronkelijke aanbieder gewenst wordt en mogelijk is, is dat de gemeenten onderling de kosten verrekenen. Hoe dan ook, het moet voor de aanbieder volstrekt helder zijn bij welke gemeente hij kan factureren en tegen welke voorwaarden. Het NIP is van mening dat dit geen extra lasten of kosten met zich mee mag brengen voor de aanbieder.

Effecten na ommekomst van de maximumtermijn.

In de toelichting staat in paragraaf 2.3 Verhuizingen: *'Deze continuering van de lopende afspraken geldt bij trajecten of indicaties die maximaal een jaar duren, voor de gehele looptijd van het hulpverleningstraject. Bij indicaties die langer dan een jaar duren, kán de ontvangende gemeente na verloop van een jaar nieuwe afspraken maken, en eventueel tot een nadere of aangepaste indicering komen. De ontvangende gemeente neemt in dat geval het initiatief om dat met de voorgaande gemeente en de hulpverlener te overleggen. In ieder geval vindt er tussen de beide gemeenten een warme overdracht van het hulpverleningstraject plaats. Bij de aanpassing van de hulpverlening staat het belang van de jeugdige/het gezin en de continuïteit van de hulpverlening centraal. De verhuizing op zich is geen aanleiding voor aanpassing of beëindiging van de jeugdhulpverlening. Wel wordt de nieuwe gemeente financieel verantwoordelijk.'*

Deze passage roept bij ons vragen op. Wat als de gemeente waaruit de betrokkene verhuist is, heeft na ommekomst van de termijn geen betrokkenheid meer bij de ambulante jeugdhulp. Dus waarom zou die gemeente in gesprek moeten gaan met de nieuwe gemeente? En de hulpverlener heeft een zwijgplicht. Het is de client die moet beslissen of hij een beroep doet op voorzetting van de jeugdhulp. Graag een nadere toelichting of verbetering van deze paragraaf.

Gestructureerde implementatie

Zoals hiervoor is aangegeven zal een verhuizing ook na wijziging van woonplaatsbeginsel administratieve gevolgen hebben. Bij overgang naar de nieuwe gemeente, al dan niet na ommekomst van de looptijd van de oorspronkelijke toekenning van de voorziening, kunnen de hulpaanbieder en client geconfronteerd worden met geheel andere inkoopafspraken, tarieven en uitvoeringsvarianten. Dat kan de gewenste continuïteit nadelig beïnvloeden.

Het NIP pleit voor een gestructureerde implementatie van de wijziging van het woonplaatsbeginsel. Dit proces kan o.i. ondersteund worden door het Programma I-sociaal domein, met de gebruikelijke coördinatie vanuit VNG en de branche-verenigingen.

Perverse prikkels tegengaan

In de toelichting wordt gesteld dat uit het KPMG onderzoek is gebleken dat het nieuwe woonplaatsbeginsel goed aansluit bij de doelen van de Jeugdwet. Het huidige woonplaatsbeginsel zorgt onbedoeld voor verkeerde prikkels. Het NIP wil benadrukken dat welk model er ook geldt altijd **centraal zal moeten staan dat het kind en zijn ouder(s) de noodzakelijke zorg krijgen passend bij de hulpvraag**

Preventie stimuleren

In algemeen zouden gemeenten meer aan preventie moeten doen. Wellicht dat bij het verantwoordelijk blijven voor dure verblijfszorg buiten de gemeentengrenzen, inderdaad de kosten-baten-analyse duidelijker ten gunste van preventie zal doen uitvallen. Maar ook hier is het de vraag of de prikkel inderdaad alleen op deze wijze gaat werken. Monitoring is nodig.

Regeldrukeffecten

De regeldruk voor aanbieders zal na invoering van de wijziging van het woonplaatsbeginsel pas echt afnemen als op heldere wijze geregeld wordt dat de aanbieder bij een keuze van de client voor continuïteit van de ambulante hulp bij dezelfde aanbieder, kan blijven factureren onder dezelfde voorwaarden, hetzelfde tarief en via dezelfde procedures. Ten aanzien van de uitvoering vergt dit dus een goed begeleid proces.

Daarnaast willen we benadrukken dat deze wijziging van het woonplaatsbeginsel niet altijd tot veel tijdswinst leidt. In de berekening van de regeldrukeffecten wordt namelijk geen rekening gehouden met het feit dat door de hulpverleners nog altijd moet worden vastgesteld wie de gezagdragende ouders zijn in verband met het feit dat de wettelijk vertegenwoordiger(s) van een kind/jongere toestemming moeten verlenen voor beslissingen gedurende de hulpverlening. Een goed functionerend gezagsregister en kennis over hoe dat gezag bepaald kan worden blijft daarom noodzakelijk.

We hopen dat u deze reactie wilt betrekken bij de verdere vormgeving van dit wetsvoorstel en de toelichting daarop zult aanpassen. Uiteraard zijn we als NIP bereid een bijdrage te leveren aan de verdere implementatie.